

Република Македонија
ОПШТИНА АЕРОДРОМ
бул. „Јане Сандански“ бр. 109-Б
1000 Скопје

Република Македонија
ОПШТИНА АЕРОДРОМ

ОА-ЗП-ОСКЗ-02

Бр. 23-1968/1
17-03-2017 20 год.
ДЕКОПЈЕ

Министерство за труд и социјална политика на РМ
ул. „Даме Груев“ бр. 14, 1000 Скопје

Известување

Почитувани,

Врз основа на член 8 став 4 и член 15 од Законот за еднакви можности на жените и мажите („Службен весник на РМ“ бр. 6/2012, 166/2014 и 150/2015), како и согласно Правилникот за формата и содржината на извештајот за работа на координаторот за еднакви можности на жените и мажите во единиците на локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 46 од 23.03.2015 година), Општина Аеродром го доставува пополнетиот образец „Годишен извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности на жените и мажите“ за 2016 година во Општина Аеродром со статистички податоци разделени според пол.

Наведениот извештај претходно беше разгледан и усвоен од членовите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општина Аеродром и истиот Ви го доставуваме во прилог на овој допис.

Изготвил:

Координатор за еднакви можности на
жените и мажите во Општина Аеродром
Помлад соработник за култура
Јелена Пејановиќ

Контролирал-Одобрил:

Секретар на Општина Аеродром
Ана Ристевска

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Министерство за труд и социјална политика

17-03-2017

Примено:			
Орг. Един.	Број:	Пеналт.	Зградност:

Градоначалник на
Општина Аеродром
Ивица Коневски

Дата, 16.03.2017 година

Прилог:

- Пополнет образец „Годишен извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности на жените и мажите“ за 2016 година во Општина Аеродром со статистички податоци разделени според пол;
- Копија од Записник од седницата на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите со број 09-119/1 од 13.03.2017 година;
- Програма за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите на Општина Аеродром за 2016 година („Службен гласник на Општина Аеродром“ број 18 од 16.12.2015 година);
- Извештај за реализирани активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година со Решение за објавување на Заклучок за усвојување на Извештајот („Службен гласник на Општина Аеродром“ бр.4 од 14.03.2017 година);
- Копии од три Записници од седници на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, одржани во текот на 2016 година со броеви: 09-149/1 од 31.03.2016 година; 09-457/1 од 03.11.2016 година и 09-530/1 од 06.12.2016 година.

Сектор за образование, спорт, култура и заштита
Одделение за образование, спорт и култура
тел. +389 (0)2 2401-517, Факс: +389 (0)2 2401-546
www.aerodrom.gov.mk

**Годишен извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на
состојбата со еднаквите можности за жените и мажите**

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

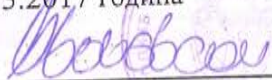
Единица на локална самоуправа	Општина Аеродром
Изработил (име, презиме и функција)	Јелена Пејановиќ, помлад соработник за култура во Одделение за образование, спорт и култура и Координатор за еднакви можности на жените и мажите
Период на известување	Од 01.01.2016 година до 31.12.2016 година
Датум на поднесување на извештајот	16.03.2017 година

Име и презиме (Одговорно лице (градоначалник) кој го одобрува извештајот и ја потврдува неговата веродостојност)

Ивица Коневски, градоначалник на Општина Аеродром

Дата, 16.03.2017 година

Потпис:

Датум на прием на извештајот во Министерство за труд и социјална политика

Име Презиме (на службеникот од Сектор за еднакви можности кој го примил извештајот) :

Потпис:

**2. НАВЕДЕТЕ ГИ СПРОВЕДЕНИТЕ АКТИВНОСТИ КОИ СЕ СОГЛАСНО
ЗАКОНОТ ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ:**

2.1. Дали имате преземени основни и посебни мерки согласно чл. 5, 6 и 7 од ЗЕМ (заокружете доколку имате)

- А) Позитивни
- Б) Охрабрувачки
- В) Програмски

Општина Аеродром нема усвоено План за основни и посебни мерки, но има работено на проекти и реализирано активности во текот на 2016 година.

2.2. Опис на мерките што ги имате преземено:

Нема.

2.3. Мерење на успешност на мерката (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа мерка):

Нема.

2.4. Дали имате предвидено показатели/индикатори за следење на успешноста и напредокот (Ве молиме наведете само аутпут индикатори¹)

Нема.

2.5. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, наведете ги во прилог на извештајот:

Нема.

2.6. Преземени иницијативи за инкорпорирање на принципот на еднакви можности на жените и мажите во стратешкиот план и буџетот на ЕЛС:

Нема.

2.7. Мерење на успешност на иницијативата (наведете кратки информации-показатели кој е резултатот со спроведувањето на оваа иницијатива):

Нема.

2.8. Дали имате предвидено показатели/индикатори за следење на успешноста и напредокот на иницијативата (Ве молиме наведете само аутпут индикатори)

Нема.

¹ Аутпут индикаторите ја мерат количината на стоки или услуги кои се добиваат со реализација на активностите од одделните програми, или пак број на жени и мажи опфатени со одделни програми. Пример за аутпут индикатор е број на мажи/жени опфатени со здравствените програми, број на жени опфатени со програмата за субвенционирање на земјоделството, број на жени од таргет група 24-49 години опфатени со Активните програмии мерки за вработување и др. Преземено од Насоки за подготовка на предлог буџетска пресметка, Министерство за финансии,

http://www.mtsp.gov.mk/WBStorage/Files/OP_2012.pdf

2.9. Доколку имате документи и прилози кои зборуваат за напредокот, наведете ги овде насловите и приложете ги со извештајот
Нема.

2.10. Дали ЕЛС во рамките на активностите за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите соработувал со социјалните партнери и невладините организации активни на полето на еднаквите можности на жените и мажите?
Здруженијата и организациите на жените се известувани за сите активности и настани кои се случуваат во Општината, со цел да жените повеќе учествуваат во нив, да се обучат и охрабрат за поголема иницијативност и слично.
Општината беше вклучена во три проекти кои се реализираа во соработка и со финансиска поддршка од UN Women, UNICEF, Македонско женско лоби и ЗЕЛС.

2.11. Дали базата на податоци со која располага ЕЛС е разделена по пол?

а) база на податоци која се однесува на човечки ресурси

* приложете документ со преглед на човечките ресурси поделени по пол (вкупен број на вработени, по звање)

б) база на податоци која се однесува на програмскиот дел (опфат на корисници по пол од одредени програми, услуги, мерки итн.)

* приложете документ со краток опис на локална стратегија/акциски план/услуга и податоци разделени по пол за предвидени корисници, целни групи, и податоци разделени по пол за опфатени корисници, целни групи итн.

Во прилог се доставени статистичките податоци разделени според полот, кои се однесуваат за Општина Аеродром за 2016 година (за општинската администрација, членовите на Советот на Општината, основните училишта, градинките и за жителите на Општина Аеродром). Истата база секоја година се ажурира и дополнува со нови податоци.

2.12. Дали единицата на локалната самоуправа има локален акциски план за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите?

Не, но има Програма за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година, според која се реализирани активности од наведената област.

2.13. Ако одговорот е да, тогаш приложете го акцискиот план со извештајот и опишете:
а) кои активности ги има преземено ЕЛС во текот на извештајниот период

Општина Аеродром во текот на 2016 година беше вклучена во активности во три проекти од областа на еднаквите можности на жените и мажите и тоа:

Проект 1: *Програма за менторирање – Отворениот Центар за ран детски развој „Слонче“ во ПОУ „Гоце Делчев“ во Долно Лисиче продолжува со работа.*

Од септември 2014 година во просториите на ПОУ „Гоце Делчев“ во Долно Лисиче почна со работа новиот Центар за ран детски развој – ЦРДР „Слонче“, кој работи во состав на ЈУДГ „Буба Мара“. Центарот е наменет за деца на возраст од 3 до 6 години од Долно Лисиче кои со ова имаат можност да посетуваат предучилишна програма, со цел да им се обезбеди правилен психо-физички и социо-емоционален развој. Центарот е отворен токму во Долно Лисиче, бидејќи во овој дел на Општината нема можност или потреба за отворање на градинка, поради што многу често децата се чувани во домашни услови од страна на роднините. Центарот претставува бесплатна можност за родителите, поради тоа што не плаќаат надоместок за престој и за потрошни материјали (боички, хартија, лепило итн.) за нивното дете да ја посетува оваа програма.

Проект 2: Телото на Обединети нации за родова еднаквост и зајакнување на жените (UN Women) ја вклучи Општина Аеродром како пилот-општина, во Регионалниот проект за „Промоција на Родово одговорни политики и буџети во југоисточна Европа“ (втора фаза), за што беше потпишан меморандум за разбирање помеѓу UN Women и Општина Аеродром.

Проектот се однесува на областа на вклучувањето на родовата перспектива во креирањето на локалните политики и буџети и има за цел да придонесе кон имплементација на националните и меѓународни обврски за остварување на родова еднаквост. Општина Аеродром заедно со Министерството за труд и социјална политика, како и други девет општини учествуваше како проектен партнер и во периодот од 2013 заклучно со 2016 година, работеше на зајакнување на локалните механизми и капацитети за имплементација на локалните и национални стратешки документи во областа на родовата еднаквост и родово одговорното буџетирање.

Во врска со тоа, како и претходните години и во текот на 2016 година, беа извршени повеќе активности и анализи, кои ги спроведуваа експертски, истражувачки организации, кои беа ангажирани од страна на UN Women да ги спроведат анализите во десетте пилот-општини.

Во Општина Аеродром во период од неколку месеци беше изработена *Предлог-стратегија за унапредување на родовата еднаквост во Општина Аеродром (2017-2020)*. Во нејзината изработка беше вклучена експертка од Центарот за управување со промени (ЦУП), ангажирана од UN Women во рамките на проектот, претставници од општинската администрација од различни одделенија и членови на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општината за што беа одржани повеќе работни состаноци.

Во рамките на истиот проект, беше спроведена една компонента преку Центарот за истражување и креирање политики, наречена „Чувар(к)и на јавно кесе“ со што беше извршена анализа на две годишни програми за работа во Општина Аеродром за 2015 и за 2016 година и тоа за *Програмата за локален економски развој на Општина Аеродром и Програмата за остварување на социјална и детска заштита во Општина Аеродром*. Анализите ги спроведоа експертки од организациите Национален Совет за родова рамноправност НСРР-СОЖМ и „Полио Плус“, кои ги анализираа наведените годишни програми од родов аспект и тоа во сите нивни буџетски ставки одделно.

Во рамките на анализите од страна на експертките, во Општината се одржаа неколку состаноци на кои присуствуваа лица од општинската администрација од различни одделенија, како и

членови на KEM, а потоа беа презентирани завршните наоди, односно резултатите и препораките за понатамошните активности на Општината.

Како резултат на спроведените анализи, а со поддршка на UN Women, испечатени се два документи насловени „Родово-буџетска анализа на програмата за локален економски развој на Општина Аеродром за 2016 година“ и „Родово одговорно буџетирање за интеграција на лица со хендикеп во образованието во Општина Аеродром“.

Во рамките на истиот проект на UN Women, беше спроведена анализа од страна на Центарот за истражување и креирање политики (ЦРПМ) насловена како „Модели за учество на жените во процесите во донесување одлуки на локално ниво“ во која беше вклучена и Општина Аеродром. Целта беше да се развиваат протоколи за поефикасно користење на алатките за учество на граѓаните и развивање на интернет алатки за поттикнување на учество на жените. Во Општина Аеродром беше одреден период од неколку дена во месец септември 2016 година, кога беше организирано тестирање на он-лајн алатките Граѓански сервис центар (ГСЦ) како постоечка алатка преку која со години граѓаните контактираат со општинската администрација. Од страна на ЦРПМ беа дадени и препораки како да се развијат постоечките алатки со цел жените да бидат поактивни.

Во соработка со експертка ангажирана од UN Women, беше пополнет прашалник во врска со родово разделена статистика и проблемите на кои наидуваат координаторите при нивно прибирање. Потоа, статистичките податоци за Општина Аеродром разделени според полот беа систематизирани и прикажани во брошура во која се обработени и податоци кои беа дополнително добиени од различни извори.

На 22.09.2016 година беше одржана евалуација во врска со проектот финансиран од UN Women, на кој учествуваа координаторите и членови на KEM од вклучените општини во проектот. На работниот состанок беа согледани понатамошните потреби на општините и беа разгледувани можностите за планирање на други активности за следните години, откако овој проект ќе заврши.

Проект 3: Проект „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локални претставници за родово одговорно буџетирање“, кој ЗЕЛС го спроведува во соработка со UN Women – Тело на ОН за родова еднаквост и зајакнување на жените.

Општина Аеродром беше вклучена во проектот за потребите на кој, како и минатата година беше електронски пополнет Образец, со цел од страна на ЗЕЛС, на секои 6 месеци да се ажурира претходно изработената Електронска платформата за родова еднаквост на локално ниво. Податоците се однесуваат на родовата еднаквост, општинската администрација и членовите на Советот на Општината, како и на програмите кои се реализирале во текот на минатата година. На 31.10.2016 година ЗЕЛС организираше завршна конференција за овој проект на кој беа претставени резултатите од истиот и добрите практики од општините.

Други активности и настани кои се реализираа во 2016-та година, наменети за граѓаните на Општината:

Активност 1: Одбележување на значајни меѓународни денови и датуми, поврзани со областа на родовата еднаквост, заштита од дискриминација, човекови права, грижа за женското здравје и слично.

- А) Октомври е месец наречен „Розов Октомври“, бидејќи е посветен на кампањата за подигнување на свеста на жените за борба против ракот на дојка и на истакнување на превенцијата и раното откривање на болестите кај женската популација, бидејќи во раниот стадиум овие болести можат успешно да се излечат. Освен тоа, 18-ти октомври е Светски ден на полесно справување со менопаузата, а 20-ти октомври е Светски ден на остеопорозата. Со редовни прегледи, рекреација, соодветна терапија и исхрана, жените можат да го подобрат квалитетот на својот живот.
- Б) Општината се приклучи и кон кампањата на Обединети нации „Обој го светот во портокалово за 16 дена“, а мотото на кампањата за оваа година е „Вклучи се. Исклучи го насилството“. Целта е да се носи облека во портокалова боја, со цел да се одбележи Светскиот ден за борба против насилство врз жените – 25-ти Ноември, бидејќи секое

развивање на свесноста за одреден проблем е првиот чекор кон негово искоренување. Кампањата траеше сè до 10-ти декември – Ден на човековите права.

В) 8-ми Март – Ден на жената, кога и во основните училишта и градинките се организираат низа активности:

- работилница со фокус на женското здравје и грижата за него како најзначајно нешто за мајката како столб на семејството и растењето на децата;
- трибина во соработка со родител-нутриционист, наменета за вработените на тема „Исхраната како превенција од малигни заболувања“, кои се стекнаа со корисни информации со посебен осврт за грижата за женското здравје;
- во Спортскиот центар „Ново Лисиче“ се одржа хуманитарен час по аеробик на кој жените кои вежбаа покажаа грижа за сопственото здравје, а со средствата што беа собрани уште еднаш ја покажаа хуманоста на дело;
- хуманитарен базар и низа хуманитарни активности на ниво на паралелки со изработки од ученици, родители и наставници;
- во Општината се одржа хуманитарна продажна изложба на рачни изработки, различни украси и предмети, изработени од претставници на здружението на граѓани „Содем“, а беа собрани донации од хуманите граѓани, кои им дадоа поддршка на лицата со интелектуална попреченост.

Овие датуми беа одбележени и со пишување написи на веб-страницата и во општинскиот весник.

Активност 2: Општината логистички поддржа здруженија на граѓани и невладини организации кои имаат допирни точки со родовата еднаквост и заштитата од дискриминација, при организирањето на активностите со обезбедување просторни услови и медиумско промовирање на настаните преку веб-страницата и фан-страницата на Општината, весникот и сл.

А) Општината го промовираше и го поддржа проектот на УСАИД за заштита на човековите права и слободи, имплементиран од Македонско здружение на млади правници, со што беше промовирана бесплатната телефонска линија на која сите граѓани можат да добијат бесплатни правни совети од страна на тим на адвокати, односно се олеснува пристапот до правда за граѓаните-жртви кои се најчесто од женскиот пол.

Б) Во просториите на Општината се одржаа неколку промотивни настани за проектот „Интегрирање на етничките малцинства на пазарот на трудот преку поттикнување на нивниот потенцијал за вработување“, финансиран од Европската унија. Настанот беше наменет за сите млади луѓе и особено за жените (студенти и невработени), претставниците на приватниот сектор и компаниите, кои се потенцијални работодавачи. Главна цел на проектот е да им помогне на младите луѓе и жените преку зголемување на нивната конкурентност на пазарот на трудот и капацитетите за вработување и самовработување, со цел формирање нови бизниси, како и создавање движечка сила, која ќе овозможи континуирано градење на капацитетите и поддршка на професионалниот развој. Проектот го имплементираат Фондација за претприемачки сервис за млади. Исто така, се одржа и промотивен настан за инвестирање во себе, со презентација на програма со обуки за вработување и само-вработување, за обуки за почнување сопствен бизнис, ИТ-курсеви, курсеви по англиски јазик, работни практики во повеќе компании, креативни работилници и менторски сесии, онлајн курсеви за развој на вештини и сл.

В) Повик до лица со попреченост за учество во обуки, наменети за 120 лица со кои ќе поттикнат нивно активно вклучување на отворениот пазар на трудот во организација на Отворете ги прозорците и здружението Конект. Обуката е наменета за стекнување „меки“ вештини, како пишување CV, мотивациско писмо и подобрување на комуникациските вештини. Целта на проектот е да поттикне активно вклучување на лицата со попреченост на отворениот пазар на трудот, да се промовираат позитивни примери кои ги надминале бариерите во образованието и вработувањето и постигнале да се вработат на продуктивни работни места.

Г) Отворен Центар за сензорна терапија „Во мојот свет“ за лицата со аутистичен спектар на нарушувања, под покровителство на Општина Аеродром, сопругата на претседателот на Република Македонија, Маја Иванова и Амбасадата на Бугарија во Скопје, а Центарот го

води Здружението на граѓани за третман на лицата со Аутизам, АДХД и Аспергеров синдром „Во мојот свет“. Со отворање на овој центар, олеснета е грижата на родителите, а особено грижата на мајките за своите деца.

- Д) Промоција на прирачник за унапредување на социјалната заштита на самохраните родители и на децата од еднородителски семејства „Локално, но гласно“, проект поддржан од Европската унија. Прирачникот има за цел да ја подигне свесноста, да информира и да образува, со препораки за унапредување на социјалната заштита на самохраните родители, пред се на жените и на децата од еднородителски семејства. Проектот „Локално, но гласно“ е спроведен од Здружението на социјални работници на Град Скопје и Ресурсниот центар за самохрани родители „МИНУС И ПЛУС“ – Скопје, во соработка со стручните соработници од Министерството за труд и социјална политика, Општина Аеродром и други општини, училиштата и градинките во Скопје, како и самохрани родители од територијата на Скопје, кои се најчесто од женскиот пол.

- Ѓ) Во ЈУДГ „Буба Мара“ во сите четири објекти се реализираше работилница на тема „Препознај го насилството!“ во која учествуваа деца од воспитните групи на возраст од 5 до 6 години. Активностите на работилницата се одвиваа во неколку фази, од понудените фотографии децата препознаваа насилно однесување, потоа следеше разговор, за на крај ликовно да се изразат и да кажат „Стоп на насилното однесување врз децата“. Целта на работилницата е препознавање на насилството врз децата во дадена ситуација. Спроведената работилница е во рамките на областа за промени на развојниот план на детската градинка „Заштита на децата од насилство“. Работилници за препознавање и превенција на насилството се мошне значајни уште од најрана возраст, бидејќи најголем број од жртвите на насилството во текот на животот се припадничките од женскиот пол.

- Е) Децата од градинката „Срничка“, учеа за различностите и за мултикултурализмот под мотото „Сите сме различни, а сепак исти“ преку учество во низа активности за подобро запознавање на себеси и за осознавање на светот во кој живеат, во рамки на проектот „Воведување почит кон различностите и мултикултурализмот во раниот детски развој“. Преку драматизации, креативни игри и психолошки работилници, децата се учеа на меѓусебно прифаќање, без страв и сомнежи за оние кои се поинакви од нив. Овие активности имаат за цел да ги прошируваат детските видици, да им овозможат на децата да создаваат сопствен поглед на светот, отворен кон нешто ново и поинакво, што претставува спречување на дискриминацијата.

Активност 3: Отворање на две нови детски градинки, едната „Лавче“, во близина на ООУ „Гоце Делчев“ во Горно Лисиче, во состав на ЈУДГ „Буба Мара“, а втората во рамките на клонот „Чекорче“, во состав на ЈДГОА „Срничка“. Општината во иднина планира реконструкции и доградби на постојните детски градинки на нејзината територија, на оние локации каде што просторните и другите услови тоа го дозволуваат, со што се очекува да се задоволи потребата од поголем капацитет за згрижување на децата. Потребата за проширување на капацитетите на градинките е реална со оглед на големиот број нови станбени згради во Општината, со што се зголемува и бројот на децата, а со згрижување на децата во градинките, мајките би можеле да се посветат на сопственото образование, барање работа или пак започнување на сопствен бизнис.

Активност 4: Општината во основните училишта реализираше проект „Унапредување на воспитно-образовниот процес и секојдневната грижа на децата со пречки во развојот во училиштата“, во соработка со Агенцијата за вработување и УНДП. Во проектот беа вклучени 8 стручни лица со професија дефектолог, психолог и педагог, кои беа ангажирани за помош на деца со инвалидитет. Целите на овој проект се да ја подобри грижата за децата со попреченост за нивна уште поголема инклузија во образовниот процес и непречено одвивање на сите образовни активности во училиштата и градинките на територијата на Општина Аеродром и др. Ангажираните лица беа задолжени за следење на учениците со пречки во развојот, на кои им е потребна дополнителна стручна помош за успешно адаптирање и ресоцијализација преку најразлични вежби и индивидуална работа. Со овој проект, во голема мерка им е олеснета грижата на родителите, особено на мајките за своите деца, кои најчесто ја следеа наставата заедно со децата и не беа во можност да се посветат на

сопствена работа, барање работа, образование и сл.

Активност 5: Општината како и претходните години и во текот на 2016 година, посвети внимание на женското претприемништво и стимулирање на жените да започнат сопствен бизнис. Преку Одделението за локален економски развој (ЛЕР) е изработен веб-портал за поддршка на бизнис-секторот (<http://mspaerodrom.mk>), на кој фирмите и невладините организации на нејзина територија можат бесплатно да се промовираат и да добиваат сервисни информации. Преку порталот, фирмите можат да ги промовираат своите производи, брендови, акции, вработени во фирмите или успешни приказни, а Општината преку овој портал вршеше дневна промоција на фирмите, кои егзистираат на нејзината територија. Фирмите што сакаат да обезбедат бесплатна реклама треба да се регистрираат на порталот, да ги контактираат лицата одредени за соработка и да обезбедат материјал. Општината попотпиша Меморандум за соработка со Мит Универзитетот, со цел на фирмите и невладините организации да им се обезбедат бесплатни експертски совети од компетентни лица вработени на овој универзитет.

Активност 6: Општина Аеродром преку Одделението за локален економски развој изработи Стратегија за рурален развој за Долно и Горно Лисиче 2016 – 2021, во која е ставен посебен акцент на подобрување на квалитетот на животот на руралното население, зголемување на приходите, како и создавање нови можности за вработување. Во изработката на стратегијата беа вклучени вработени лица во општинската администрација од различни одделенија, координаторот за еднакви можности на жените и мажите и др.

Активност 7: Бесплатна утринска јога во природа и бесплатни Зумба фитнес часови беа одржувани и во текот на 2016 година со цел да се поттикнат жените повеќе да се рекреираат и да се занимаваат со спорт. Јогата се одвиваше во некој од парковите во Општина Аеродром со јога клубот „Тара“, додека Зумба фитнес часовите беа организирани во соработка со фитнес клубот „Фит уан“ на отворено во близина на Спортскиот центар „Ново Лисиче“.

Активност 8: Спортскиот центар „Ново Лисиче“ доби модерна фитнес опрема која внесе нови содржини во Фитнес центарот и овозможи значително да се подобрат условите за спортување во овој спортско-рекреативен објект. Новата опрема содржи 14 справи за кардио и фитнес вежби и е од особено значење, бидејќи овој центар е наменет само за женската популација која за мал паричен надомест, може да вежба под постојан надзор на фитнес инструктор.

Активност 9: Објавување написи на официјалната веб-страница на Општината и во општинскиот весник со цел преку промовирање на Законот за еднакви можности на жените и мажите, граѓаните да се информираат и запознаат со своите законски права, како и да се запознаат со активностите кои се одвиваат во општината.

Активност 10: Координаторот за еднакви можности на жените и мажите постојано комуницираше со одговорните лица во Министерството за труд и социјална политика, здруженија на граѓани и жени, невладини организации, особено со UN Women и со експертските организации во рамките на наведените проекти, како и со Комисијата за еднакви можности (КЕМ), која одржа неколку состаноци согласно потребите.

Активност 11: Координаторот и членовите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите учествуваа на повеќе обуки, јавни трибини, дебати, конференции, седници на КЕМ во Собранието на РМ и слично, на кои се здобија со информации и знаења во областа на родовата еднаквост.

Активност 12: Координаторот за еднакви можности на жените и мажите води база на статистички податоци за Општината, разделени според полот и истите на крајот на годината ги ажурира.

б) кои резултати се постигнати согласно Акцискиот план

Реализирани се поголем дел од активностите предвидени во годишната програма за 2016 година. Активностите се претходно наведени.

в) како го меревте постигнувањето на успехот на резултатите (наведете аутпут индикатори)

Не може да се определат аутпут индикатори за сите активности кои се реализирани во текот на 2016 година, како на пример за написите за одбележување на значајни датуми, објавени на веб-страницата на Општината, во весникот и слично. Некои настани беа помасовно посетени од граѓаните, а некои беа посетени во помал број. Центарот за ран детски развој „Слонче“ секојдневно го посетуваат околу 25-30 деца на предучилишна возраст.

г) колку средства се одвоени од буџетот на општината, а колку од донации?

За активностите и настаните кои беа реализирани во текот на 2016 година, од Буџетот на Општина Аеродром не се потрошени финансиски средства, односно активностите беа реализирани во соработка со UN Women, експертски истражувачки организации ангажирани од нивна страна, ЗЕЛС и други организации, со кои се реализираа проектите.

2.14. Дали надлежностите и задачите на координаторот конкретно се утврдени во актот за систематизација на работните места во ЕЛС?

Претходната година, во прилог на Образецот – Годишен извештај, Ви испративме извадок од Правилникот за систематизација на работните места во Општина Аеродром број 04-6184/1 од 27.08.2015 година, за кој Општината има добиено согласност од 04.09.2015 година и во него се наведени работните задачи и обврските на Соработник координаторот за еднакви можности на жените и мажите.

2.15. Кои обуки во текот на извештајниот период координаторот/координаторката ги има реализирано? Дали тој во обуките се јавил/а како:

а) слушател/слушателка

б) обучувач/обучувачка

Во текот на 2016 година координаторката и една претставничка од Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (КЕМ) учествуваа на една работилница и една обука како слушателки и тоа на:

- 05.02.2016 година во Општина Центар – Работилница „Размена на добри практики за родовата еднаквост – искуства од Романија“ во рамките на ЕУ Твининг проектот „Поддршка за имплементација на родова еднаквост“, во организација на МТСП;
- 23-25.03.2016 година во хотел „Милениум Палас“ – Охрид – Обука за родова статистика – родови податоци и родови индикатори, во организација на UN Women.

- 2.16. Во рамките на целосниот период на извршувањето на функцијата, наведете кои обуки (наведете тематски родова еднаквост и недискриминација, трговија со луѓе, семејно насилство, родова еднаквост и социјална заштита итн). Координаторот за еднакви можности има посетено:

Претходно наведените обука и работилница се однесуваат само на 2016 година, бидејќи во Годишниот извештај за 2014 година беа наведени позначајните обуки, работилници и семинари на кои координаторката учествувала во периодот од 2009-та до 2015-та година.

- 2.17. Како добиените знаења се понатаму пренесени во Вашата институција, дали имате воспоставено метод или систем на пренесување на знаења (пренесување на информации, споделување на материјали, држење на кратки сесии за пренесување на знаења на колеги итн.)

Ве молиме опишете

Усно пренесување на информации на претпоставените (раководителката) во врска со новите сознанија и активностите кои понатаму треба да се преземат, како и на другите колеги кои имаат допирни точки со темата, пишување извештај по посетената обука, семинар или работилница за која што претходно е изготвено Решение за посета/учество на истата.

- 2.18. Колку и кои иницијативи (проекти, програми и активности, предлог стратегии) координаторот/координаторката за еднакви можности на жените и мажите има доставено до ЕЛС?

Во писмена форма не се изготвени иницијативи, туку реализацијата на активностите и настаните е договорана при контакт со претставници од разни здруженија на граѓани, НВО и др., при посета на конференции, промоции и слични настани.

Во рамките на проектот со UN Women е изработена *Предлог-стратегија за унапредување на родовата еднаквост во Општина Аеродром (2017-2020)*. Во нејзината изработка беше вклучена експертка од Центарот за управување со промени (ЦУП), ангажирана од UN Women, претставници од општинската администрација од неколку одделенија, координаторката за еднакви можности на жените и мажите, како и членови на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општината за што беа одржани повеќе работни состаноци.

До Советот на Општина Аеродром беше доставено барање за средба од „Полио Плус“ со број 09-408/1 од 03.10.2016 година, во врска со кое Комисијата за еднакви можности на жените и мажите одржа седница на 03.11.2016 година. На седницата, претставничките од „Полио Плус“ и членовите на Комисијата дискутираа за можностите за понатамошна соработка и заеднички активности во рамките на проектот подржан од UN Women, во однос на подигнување на јавната свест по прашањето на хендикеп на локално ниво, а особено преку програмите за образование, социјална заштита и стратегијата за еднакви можности на жените и мажите.

- 2.19. Колку од тие иницијативи биле усвоени и реализирани во ЕЛС?

Освен погоре наведените, немало други писмени иницијативи доставени до ЕЛС.

3. ПРЕДИЗВИЦИ, ДОБРИ ПРАКСИ И НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ

- 3.1. Наведете предизвици со кои што сте се соочиле во единицата на локалната самоуправа во текот на извештајната година и како сте ги надминале?

Предизвик е да има повеќе присутни граѓани на настаните кои се организираат (некои настани беа помасовно посетени, а на некои имаше помала посетеност), како и да се воспостави подобра соработка со здруженијата и организациите на жените.

3.2. Споделете пример за добра или лоша пракса

- Кога се организираат настани со претставниците, вработените во основните училишта и градинките, кои се во надлежност на Општината, посетеноста е поголема.
- Координаторките и членките на КЕМ од скопските општини беа поканети, а некои од нив присуствуваа на Првата седница на КЕМ во Градот Скопје што се одржа на 10.12.2015 година. На состанокот беше заклучено дека би било корисно ваквите средби да станат пракса за во иднина, барем помеѓу претставничките од скопските општини.
- Послаба посетеност на настаните од страна на граѓаните.

3.3. Наведете примери за научени лекции

Соработката со вработените во училиштата и градинките беше на задоволително ниво (на пр. на проектите „Форуми во заедницата“ од минатите години) и може да се размислува за реализација на проекти во кои тие повторно би биле вклучени.

4. ОПИШЕТЕ ГИ ВАШИТЕ СЛЕДНИ ЧЕКОРИ

4.1. Опишете накратко кој е вашиот план на активности за следната година и кон што ќе придонесат (имплементација на Стратегијата за родова еднаквост, стратешки документи на ЕЛС итн.)

Согласно Програмата за активностите од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2017 година предвидено е:

- да продолжи со работа Центарот за ран детски развој „Слонче“ во Долно Лисиче во кој престојуваат деца од предучилишна возраст;
- доколку има можности, да продолжи со реализација регионалниот проект „Промовирање на родово одговорни политики во Југоисточна Европа“, финансиран од UN Women;
- доколку има можности, да продолжи со реализација проектот „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локални претставници за родово одговорно буџетирање“, кој ЗЕЛС го спроведува во соработка со UN Women;
- Доколку има можности, во иднина да се усвои *Предлог-стратегијата за унапредување на родовата еднаквост во Општина Аеродром (2017-2020)*, изработена во рамките на проектот со UN Women;
- организирање на различни активности за граѓаните со цел да се промовира и унапреди родовата еднаквост, граѓаните да се информираат и едуцираат за своите права и за тоа како да реагираат доколку се дискриминирани по основ на пол и други основи;
- координаторот за еднакви можности на жените и мажите ќе продолжи да одржува контакти, да пренесува информации и да соработува со Комисијата за еднакви можности (КЕМ) при Советот на Општината која ќе одржува состаноци согласно потребите во текот на работата, да соработува со организации на жени, здруженија на граѓани, невладини организации, како и со Министерството за труд и социјална политика;
- Комисијата за еднакви можности (КЕМ) во соработка со Координаторот согласно Законот, заедно ќе ги разгледуваат сите предлози и иницијативи од страна на граѓаните и другите субјекти и ќе ги реализираат оние активности за кои ќе сметаат дека се значајни и корисни за Општината и за нејзините жители;
- организирање јавни расправи и трибини за граѓаните на кои би се дискутирало за различни теми со цел да се одбележат значајни меѓународни денови поврзани со областа на родовата еднаквост, заштита од дискриминација, човекови права, превенција и слично;
- пишување на текстови поврзани со еднаквите можности на жените и мажите во општинскиот весник, на веб-страницата, фан-страницата на Фејсбук и друго;
- водење база на статистички податоци разделени според полот и ажурирање на истите;

- Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, доколку има можности, ќе ги разгледува развојните планови и други акти и предлог-одлуките пред да бидат усвоени од Советот на Општината и за истите ќе доставува мислење и препораки, а воедно ќе учествува и во креирањето на стратешките документи за Општината согласно Законот.

5. ПОДАТОЦИ ЗА КОМИСИЈАТА ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ

5.1. Кога е формирана комисијата за еднакви можности на жените и мажите

Комисијата за родова еднаквост во рамките на Советот на Општина Аеродром е формирана со Решение со архивски број 07-28/2 од 17.05.2005 година.

Членовите на сегашниот состав на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите се номинирани со Одлука за избор на претседатели и членови на комисији на Советот на Општина Аеродром („Службен гласник на Општина Аеродром“ број 8 од 11.04.2013 год.).

5.1.1. Ве молиме наведете ја структура на комисија по:

- а) Пол – 3 женски и 2 машки пол;
- б) Образование – 4 члена со високо и 1 член со средно образование;
- в) Етничка припадност – 4 члена Македонци и 1 член Србин;
- г) Припадност на политичка партија – 2 члена од ВМРО-ДПМНЕ, 2 члена од СДСМ и 1 член од ВМРО-ДП.

5.2. Наведете дали Комисијата за еднакви можности на жените и мажите активно учествуваше:

а) во креирање и донесување на развојна програма на единицата на локалната самоуправа

Не. Комисијата ја усвои Предлог-Програмата за активностите од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2017 година и Годишниот извештај за 2015 година.

б) во донесување на буџет на единицата на локалната самоуправа

Не.

в) во давање предлози за инкорпорирање на принципот на еднакви можности во работата на органите на единицата на локалната самоуправа

Не.

5.3. Кои мерки и активности во насока на унапредување на еднакви можности Комисијата ги има доставено до Советот на единицата на локалната самоуправа?

Нема.

5.4. Дали Комисијата за еднакви можности на жените и мажите има годишна програма за работа?

Комисијата нема сопствена годишна програма, туку има Годишна програма за работа на Советот на Општината и Програмата за активностите од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година.

5.5. Наведете колку состаноци има одржано Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, на кои теми и доколку сакате одредени добри практики од тие состаноци да се наведат во годишниот извештај, Ве молиме наведете накратко тука и приложете записници.

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (КЕМ) при Советот на Општина Аеродром во текот на 2016 година има одржано 3 седници, за кои во прилог Ви доставуваме записници со следните архивски броеви и точки на Дневен ред:

- Број 09-149/1 од 31.03.2016 година – Усвојување на Годишен извештај на единиците на

- локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности за жените и мажите – Образец од МТСП со статистички податоци за Општина Аеродром за 2015 год.;
- Број 09-457/1 од 03.11.2016 година – Средба по однос на поднесено барање од „Полио Плус“ (арх. бр. 09-408/1 од 03.10.2016 година) за понатамошна соработка;
 - Број 09-530/1 од 06.12.2016 година – Предлог-Програма за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2017 година.

6. ПРЕДЛОЗИ И СУГЕСТИИ ДО СЕМ-МТСП:

6.1. Наведете Ваши предлози или иницијативи до СЕМ- МТСП во насока на подобрување на:

а) Функционалноста и координацијата на механизмите за родова еднаквост помеѓу централно и локално ниво или помеѓу ЕЛС

- Сметаме дека е корисно на почетокот на мандатот на новите членови на Советот на Општините, да има обуки за членовите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, на кои ќе им биде презентираан и дискутиран Законот за еднакви можности на жените и мажите, нивните обврски, задачи и должности, бидејќи ретко кој од членовите е запознаен или имал некакво работно искуство во областа на родовата еднаквост.
- Да се одржуваат повремени состаноци помеѓу координаторите и членовите на КЕМ од скопските општини, со претставници од Градот Скопје, МТСП и другите релевантни државни институции, на пр. Комисија за заштита од дискриминација, застапник од МТСП, НВО и сл., на кои би се дискутирало за одредени теми, за тешкотиите и дилемите на кои се наидува во текот на работата.

Забелешка: Во однос на погоре наведеното, координаторките и членките на КЕМ од скопските општини беа поканети, а некои од нив присуствуваа на Првата седница на КЕМ во Градот Скопје што се одржа на 10.12.2015 година. На седницата беше заклучено дека би било корисно ваквите средби да станат пракса за во иднина, барем помеѓу претставничките од скопските општини, но средби од овој вид потоа не се реализираа.

б) Имплементација на Стратегијата за родова еднаквост во секторските политики/програми

Нема предлози.

**Табеларни прикази на статистички податоци разделени според пол
за Општина Аеродром за 2016 година**

**Табела 1: Демографска структура на населението во Општина Аеродром
разделена по пол**

	Пол		В к у п н о (%)
	Женски	Машки	
Број на жители во Општината	36.718	35.291	72.009
Процент на жители во Општината (%)	50,99%	49,01%	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година.

**Табела 2: Структура на населението во Општина Аеродром според
образование (школска подготовка) и разделена по пол, за лица на возраст
од 15 и повеќе години**

Степена на образование	Пол		В к у п н о (%)	
	Женски	Машки		
Сеуште во процес на образование			20	0,03%
Без училиште (никакво образование)			488	0,80%
Некомплетно основно образование			2.264	3,72%
Основно училиште			9.254	15,19%
Средно училиште			35.078	57,57%
Виша школа			2.535	4,16%
Висока школа, факултет, академија			10.603	17,40%
Магистратура			417	0,68%
Докторат			274	0,45%
В к у п н о			60.933	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година, но не се разделени според пол.

Табела 3: Старосна структура на населението разделена по пол

Возраст по категории	Пол				В к у п н о	Вкупно %
	Женски	%	Машки	%		
0 – 19 години	8.183	22,29	8.561	24,26	16.744	23,25%
20 – 60 години	23.702	64,55	22.446	63,60	46.148	64,09%
Над 60 години	4.833	13,16	4.284	12,14	9.117	12,66%
Вкупно	36.718	100	35.291	100	72.009	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година, каде што се прикажани во повеќе категории.

Табела 4: Структура на населението во Општина Аеродром на возраст од 10 и повеќе години, разделени по пол и по писменост

Општина Аеродром	В к у п н о		Мажи		Жени	
	писмени	неписмени	писмени	неписмени	писмени	неписмени
	64.656 (99,27%)	475 (0,73%)	31.688 (99,73%)	86 (0,27%)	32.968 (98,83%)	389 (1,17%)
	100%		100%		100%	
	65.131 (100%)		31.774 (48,78%)		33.357 (51,22%)	

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година.

Табела 5: Структура на населението во Општина Аеродром на возраст од 15 и повеќе години, според активноста – вкупно

Општина Аеродром	В к у п н о	Економски активни			Економски неактивни
		сè	вработени	невработени	
		35.484 (58,42%)	28.310 (79,78%)	7.174 (20,22%)	
	60.743 (100%)	100%			25.259 (41,58%)

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година.

Табела 6: Структура на населението во Општина Аеродром на возраст од 15 и повеќе години, според активноста - мажи

Општина Аеродром	В к у п н о	Економски активни			Економски неактивни
		сè	вработени	невработени	
		18.607 (63,16%)	14.980 (80,51%)	3.627 (19,49%)	
	29.459 (100%)	100%			10.852 (36,84%)

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година.

Табела 7: Структура на населението во Општина Аеродром на возраст од 15 и повеќе години, според активноста – жени

Општина Аеродром	В к у п н о	Економски активни			Економски неактивни
		сè	вработени	невработени	
		16.877 (53,95%)	13.330 (78,98%)	3.547 (21,02%)	
	31.284 (100%)	100%			14.407 (46,05%)

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2002 година.

Структура на невработено население во Општина Аеродром разделена според пол и други карактеристики

Табела 8: Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол и националност

Национална припадност	Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
Македонци	733	670	1403
Албанци	12	19	31
Турци	1	4	5
Роми	5	17	22
Срби	16	15	31
Власи	2	1	3
Бошњаци	4	4	8
Други	9	4	13
В к у п н о	782	734	1516
%	51,58%	48,42%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 9: Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол и школска подготовка

Степен на образование	Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
Без образование и со основно образование	77	83	160
Непотполно средно образование	112	175	287
Завршено средно образование	278	290	568
Више образование	18	9	27
Високо образование	265	156	421
Магистри на науки	28	21	49
Доктори на науки	4	0	4
В к у п н о	782	734	1516
%	51,58%	48,42%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 10: Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол и возраст

Возраст	Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
од 15-19 год.	3	11	14
од 20-24	46	36	82
од 25-29	100	72	172
од 30-34	83	76	159
од 35-39	84	60	144
од 40-44	80	54	134
од 45-49	72	40	112
од 50-54	87	58	145
од 55-59	111	133	244
60 и повеќе	116	194	310
В к у п н о	782	734	1516
Процент %	51,58%	48,42%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 11: Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол и време на чекање на вработување

Време на чекање	Преглед на невработени лица (активни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
под 1 месец	77	65	142
од 1 до 5 мес.	260	176	436
од 6 до 11 мес.	107	112	219
од 12 до 17 мес.	66	48	114
од 18 до 23 мес.	47	57	104
2 години	62	74	136
3 години	68	91	159
4 години	9	13	22
5 до 7 години	26	36	62
8 години и повеќе	60	62	122
В к у п н о	782	734	1516
Процент %	51,58%	48,42%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 12: Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол и националност

Национална припадност	Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
Македонци	1307	981	2288
Албанци	21	41	62
Турци	8	6	14
Роми	12	14	26
Срби	23	24	47
Власи	0	2	2
Бошњаци	5	5	10
Други	12	15	27
В к у п н о	1388	1088	2476
%	57,11%	42,89%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 13: Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол и школска подготовка

Степен на образование	Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
Без образование и со основно образование	205	169	374
Непотполно средно образование	295	336	631
Завршено средно образование	551	385	936
Више образование	25	30	55
Високо образование	285	153	438
Магистри на науки	27	14	41
Доктори на науки	0	1	1
В к у п н о	1388	1088	2476
%	56,06%	43,94%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 14: Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол и возраст

Возраст	Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
од 15-19 год.	4	15	19
од 20-24	61	76	137
од 25-29	138	99	237
од 30-34	105	79	184
од 35-39	140	78	218
од 40-44	136	99	235
од 45-49	128	75	203
од 50-54	162	113	275
од 55-59	253	154	407
60 и повеќе	261	300	561
В к у п н о	1388	1088	2476
Процент %	56,06%	43,94%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 15: Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол и време на чекање на вработување

Време на чекање	Преглед на други лица кои бараат работа (пасивни баратели на работа) според пол		
	Жени	Мажи	Вкупно
под 1 месец	67	48	115
од 1 до 5 мес.	191	184	375
од 6 до 11 мес.	173	165	338
од 12 до 17 мес.	133	115	248
од 18 до 23 мес.	91	99	190
2 години	181	148	329
3 години	551	329	880
4 години	1	0	1
5 до 7 години	0	0	0
8 години и повеќе	0	0	0
В к у п н о	1388	1088	2476
Процент %	56,06%	44,94%	100%

* Прегледот е доставен од Агенција за вработување на РМ – Центар за вработување на Град Скопје (состојба на 31.12.2016 година).

Табела 16: Структура на членовите на Советот на Општина Аеродром

	Жени	Мажи	В к у п н о
Број на советници/чки	9	18	27
Процент на советници/чки (%)	33,33%	66,67%	100%

Табела 17: Учество на жените советнички во телата на одлучување во Советот на Општина Аеродром

Претседателот на Советот е од машки пол.

Во Општината сè уште немало жена на функцијата претседател на Совет.

Претседатели на Комисии во Советот на Општината			
	Жени	Мажи	В к у п н о
Претседатели на Комисии	4	8	12
Процент на претседатели на Комисии (%)	33,33%	66,67%	100%

Табела 18: Состав на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите во Советот на Општина Аеродром

	Жени	Мажи
Претседателка на КЕМ	1	0
Членови на КЕМ	2	2
В к у п н о	3	2
Процент %	60%	40%

Табела 19: Структура на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите според степенот на образованието

	Образование	
	ССС	ВСС
Претседателка на КЕМ	0	1 (магистер)
Членови на КЕМ	1	3
В к у п н о	1	4
Процент %	20%	80%

Табела 20: Структура на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите според возраста

КЕМ	Возраст (години)
Претседателка на КЕМ	29
Член на КЕМ	33
Член на КЕМ	43
Член на КЕМ	48
Член на КЕМ	53
Просечна возраст	41,2

Табела 21: Координатор за еднакви можности на жените и мажите во Општина Аеродром

Координатор	Пол	Образование	Возраст (години)
	Женски	ВСС (магистер)	40

Табела 22: Структура на вработените лица од државната администрација во Општина Аеродром разделена по пол

	Пол		В к у п н о
	Женски	Машки	
Број на вработени	66	43	109
Процент на вработени (%)	60,55%	39,45%	100%

Табела 23: Структура на раководители на сектори и одделенија од вработените лица од државната администрација во Општина Аеродром разделена по пол

	Пол		В к у п н о
	Женски	Машки	
Број на раководители	8	3	11
Секретар на ОА	1	0	1
Вкупно	9	3	12
Процент %	75%	25%	100%

Табела 24: Табела со податоци разделени според пол за бројот на секретарите во урбаните/месните заедници на територијата на општина Аеродром (овие лица се дел од државната администрација, вработени во Општина Аеродром и се вкалкулирани во табелата број 22 во која е прикажан вкупниот број на вработени лица во Општина Аеродром)

Име на урбана/месна заедница	Пол на секретарите		Вкупно
	Женски	Машки	
УЗ Горно Лисиче Север	1	0	1
УЗ Острово	1	0	1
УЗ Бисер	1	0	1
УЗ Ново Лисиче	1	0	1
УЗ Мичурин	1	0	1
УЗ Горно Лисиче Запад	0	1	1
МЗ Долно Лисиче	0	1	1
УЗ Стар Аеродром	0	1	1
УЗ Јане Сандански	0	1	1
УЗ Населба Лисиче	0	1	1
УЗ Горно Лисиче Југ	1	0	1
В к у п н о	6	5	11
Процент %	54,55%	45,45%	100%

Табела 25: Табела со податоци разделени според пол за бројот на претседателите во урбаните/месните заедници на територијата на општина Аеродром (овие лица не се вработени во Општина Аеродром, туку се избрани од граѓаните)

Име на урбана/месна заедница	Пол на претседателите		Вкупно
	Женски	Машки	
УЗ Горно Лисиче Север	0	1	1
УЗ Острово	0	1	1
УЗ Бисер	0	1	1
УЗ Ново Лисиче	0	1	1
УЗ Мичурин	0	1	1
УЗ Горно Лисиче Запад	0	1	1
МЗ Долно Лисиче	0	1	1
УЗ Стар Аеродром	1	0	1

УЗ Јане Сандански	1	0	1
УЗ Населба Лисиче	0	1	1
УЗ Горно Лисиче Југ	0	1	1
В к у п н о	2	9	11
Процент %	18,18%	81,82%	100%

Табела 26: Број на ученици во основните училишта разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	340	306	646
ОУ „Браќа Миладиновци“	186	208	394
ОУ „Љубен Лапе“	502	498	1000
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	508	523	1031
ОУ „Лазо Ангеловски“	695	694	1389
ОУ „Димитар Македонски“	298	290	588
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	329	350	679
ОУ „Александар Македонски“	272	307	579
В к у п н о	3130	3176	6306
Процент %	49,64%	50,36%	100%

Табела 27: Број на ученици со посебни образовни потреби (ПОП) во основните училишта разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	2	10	12
ОУ „Браќа Миладиновци“	0	2	2
ОУ „Љубен Лапе“	2	4	6
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	9	26	35
ОУ „Лазо Ангеловски“	6	12	18
ОУ „Димитар Македонски“	4	8	12
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	1	4	5
ОУ „Александар Македонски“	2	4	6
В к у п н о	26	70	96
Процент %	27,08%	72,92%	100%

Табела 28: Број на ученици од основните училишта кои учествувале на спортски натпревари организирани преку Училишни спортски клубови, разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	48	60	108
ОУ „Браќа Миладиновци“	0	0	0
ОУ „Љубен Лапе“	44	150	194
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	40	53	93
ОУ „Лазо Ангеловски“	31	65	96
ОУ „Димитар Македонски“	12	11	23
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	18	32	50
ОУ „Александар Македонски“	0	26	26
В к у п н о	193	397	590
Процент %	32,71%	67,29%	100%

* ООУ „Александар Македонски“ сè уште нема регистрирано Училиштен спортски клуб, но учениците учествуваат во спортските натпревари.

Табела 29: Број на вработени лица во основните училишта разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	53	4	57
ОУ „Браќа Миладиновци“	46	7	53
ОУ „Љубен Лапе“	65	7	72
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	69	10	79
ОУ „Лазо Ангеловски“	104	13	117
ОУ „Димитар Македонски“	48	9	57
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	55	11	66
ОУ „Александар Македонски“	50	5	55
В к у п н о:	490	66	556
Процент %	88,13%	11,87%	100%

Табела 30: Број на членови во Училиштен одбор во основните училишта разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	6	3	9
ОУ „Браќа Миладиновци“	5	4	9
ОУ „Љубен Лапе“	5	4	9
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	7	2	9
ОУ „Лазо Ангеловски“	4	5	9
ОУ „Димитар Македонски“	4	5	9
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	6	3	9
ОУ „Александар Македонски“	6	3	9
В к у п н о:	43	29	72
Процент %	59,72%	40,28%	100%

Табела 31: Број на членови во Совет на родители во основните училишта разделени според пол

Име на основно училиште	Женски	Машки	Вкупно
ОУ „Блаже Конески“	18	9	27
ОУ „Браќа Миладиновци“	13	6	19
ОУ „Љубен Лапе“	28	11	39
ОУ „Ѓорѓија Пулевски“	29	10	39
ОУ „Лазо Ангеловски“	40	12	52
ОУ „Димитар Македонски“	15	9	24
ОУ „Гоце Делчев“ – Горно Лисиче	21	9	30
ОУ „Александар Македонски“	14	7	21
В к у п н о:	178	73	251
Процент %	70,92%	29,08%	100%

Табела 32: Број на деца во градинките разделени според пол

Име на детска градинка	Женски	Машки	Вкупно
ЈДГОА „Срничка“	769	771	1540
ЈУДГ „Буба Мара“	600	603	1203
В к у п н о:	1369	1374	2743
Процент %	49,91%	50,09%	100%

Табела 33: Број на вработени лица во градинките разделени според пол

Име на детска градинка	Женски	Машки	Вкупно
ЈДГОА „Срничка“	166	13	179
ЈУДГ „Буба Мара“	135	10	145
В к у п н о:	301	23	324
Процент %	92,90%	7,10%	100%

Табела 34: Број на членови во Управен одбор во градинките разделени според пол

Име на детска градинка	Женски	Машки	Вкупно
ЈДГОА „Срничка“	3	4	7
ЈУДГ „Буба Мара“	5	2	7
В к у п н о:	8	6	14
Процент %	57,14%	42,86%	100%

Табела 35: Број на членови на Совет на родители во градинките разделени според пол

Име на детска градинка	Женски	Машки	Вкупно
ЈДГОА „Срничка“	4	2	6
ЈУДГ „Буба Мара“	5	0	5
В к у п н о:	9	2	11
Процент %	81,82%	18,18%	100%

Табела 36: Податоци разделени според пол за бројот на директори во основните училишта што се наоѓаат на територијата на Општина Аеродром

Број на директори во основни училишта	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
	5	3	8
Процент %	62,50%	37,50%	100%

Табела 37: Податоци разделени според пол за бројот на директори во детските градинки што се наоѓаат на територијата на Општина Аеродром

Број на директори во детски градинки	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
	1	1	2
Процент %	50%	50%	100%

Табела 38: Податоци разделени според пол за бројот на новороденчиња кои добиле решение за еднакратна парична помош од Општина Аеродром

Број на новороденчиња	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
	402	406	808
Процент %	49,75%	50,25%	100%

* Барањата за еднакратна парична помош за новороденчиња родени во 2016 година, се поднесуваат до Општина Аеродром заклучно со 31.03.2017 година. Податоците се обработени заклучно со 10.03.2017 година.

Табела 39: Податоци разделени според пол за лица кои се пријавиле бесплатно да играат тенис за време на викендите на тениските терени на територијата на општина Аеродром

	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
Број на лица кои бесплатно играле тенис	362	917	1279
Процент %	28,30%	71,70%	100%

Табела 40: Податоци разделени според пол за барања од граѓани доставени до Општина Аеродром преку Граѓански сервис центар (ГСЦ)

	Пол			Вкупно
	Женски	Машки	Неодредено*	
Број на доставени барања преку ГСЦ	114	203	68	385
Процент %	29,61%	52,73%	17,66%	100%

* Категоријата „Неодредено“ означува: група/здружение на граѓани, заедница на сопственици или лице чиј пол од напишаниот текст не може да се утврди.

Табела 41: Податоци разделени според пол за граѓаните кои доставиле до Општина Аеродром барање за информации од јавен карактер согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер

	Пол		Правни лица	В к у п н о
	Женски	Машки		
Број на доставени барања за информации од јавен карактер	35	50	35	120
Процент %	29,17%	41,66%	29,17%	100%

Табела 42: Податоци разделени според пол за граѓаните кои доставиле до Општина Аеродром претставки согласно Законот за постапување по претставки и предлози

	Пол		Правни лица	В к у п н о
	Женски	Машки		
Број на доставени претставки	6	3	8	17
Процент %	35,29%	17,65%	47,06%	100%

Табела 43: Податоци разделени според пол за корисници на Постојана парична помош (ППП) со адреса на живеење на територија на Општина Аеродром

	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
Број на корисници на PPP	30	21	51
Процент %	58,82%	41,18%	100%

* Податоците се добиени од ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на Град Скопје – подрачна единица за Општина Аеродром и се однесуваат на месец Декември 2016 година.

Табела 44: Податоци разделени според пол за корисници на Социјална парична помош (СПП) со адреса на живеење на територија на Општина Аеродром

	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
Број на корисници на СПП	61	65	126
Процент %	48,41%	51,59%	100%

* Податоците се добиени од ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа на Град Скопје – подрачна единица за Општина Аеродром и се однесуваат на месец Декември 2016 година.

ЗАПИСНИК

од седница на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, одржана на ден 13.03.2017 година, со почеток во 16:10 часот

Присутни:

ПРЕТСЕДАТЕЛ: Сања Петровска

ЧЛЕНОВИ: Бошко Стојкоски
Мелина Голубовска
Даниела Николова – отсутна
Саша Гајиќ - отсутен

Дневен ред

1. Предлог- Заклучок за усвојување на Извештај за реализација на активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година.
2. Предлог- Заклучок за усвојување на Годишен извештај на единиците за локална самоуправа за напредокот на состојбите со еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година.

По однос на точките реферираше присутниот претставник од општинската администрација даде одговор и објаснување по однос на поставените прашања.

Комисијата едногласно донесе заклучок со кој го усвојува Извештај за реализација на активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година и предлага на Советот да го усвои истиот.

Комисијата исто така едногласно донесе заклучок со кој го усвојува Годишниот извештај на единиците за локална самоуправа за напредокот на состојбите со еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година.

Седницата на комисијата заврши во 16:20 часот.

Претседател
Сања Петровска

Врз основа на член 50, став 1, точка 3 од Законот за локална самоуправа ("Службен весник на РМ" број 05/02) и член 52 став 1 од Статутот на Општина Аеродром - пречистен текст („Службен гласник на Општина Аеродром“ број 20/2012, 21/2014, 23/2014), Градоначалникот на Општина Аеродром, донесе

РЕШЕНИЕ

за објавување на Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година

Се објавува Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година, донесена на четириесет и четвртата седница на Советот на општина Аеродром, одржана на ден 15.12.2015 година.

Број 08-8943/1
16 декември 2015 година
Скопје

Градоначалник
Ивица Коневски с.р.

ПРОГРАМА

ЗА АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ЕДНАКВИТЕ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ ВО ОПШТИНА АЕРОДРОМ ЗА 2016 ГОДИНА

I. ПОЈДОВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година, има за цел да ја промовира и унапреди родовата еднаквост согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите („Службен весник на РМ“ бр. 6/2012, 166/2014 и 150/2015) со кој се забранува и казнува секаков вид дискриминација врз основа на пол во јавниот и приватниот сектор во областа на вработувањето и трудот, образованието, социјалната сигурност, културата, спортот, односно во сите сфери на човековото живеење.

Воедно, со Програмата е предвидено организирање на различни активности кои се од големо значење за граѓаните и за Општината со цел да се промовира и унапреди родовата еднаквост, граѓаните да се информираат и едуцираат за своите права и за тоа како да реагираат доколку се дискриминирани по основ на пол и други основи.

Општина Аеродром оваа Програма ќе ја реализира во рамките на своите можности и расположливите средства во Буџетот на Општината за 2016 година за конкретните намени, во соработка со различни здруженија на граѓани и невладини организации кои работат во областа на родовата еднаквост, а пред сè во соработка со организациите на жените кои се најактивни во оваа област.

Оваа Програма ќе се спроведува во текот на 2016 година.

II. РЕАЛИЗАЦИЈА НА АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ЕДНАКВИТЕ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ

Општина Аеродром во областа на еднаквите можности на жените и мажите во рамки на можностите и расположливите средства во Буџетот за 2016 година за таа намена, може да *организира и поддржува активности и проекти за промовирање и унапредување на еднаквите можности на жените и мажите.*

1. Цел

Основна цел на оваа активност е преку промовирање на Законот за еднакви можности на жените и мажите, граѓаните да се информираат и запознаат со своите законски права. Со Законот се забранува и казнува секаков вид дискриминација врз основа на пол, а истиот се однесува на обезбедување еднакви можности на жените и мажите во политичката, економската, образовната област како и во сите други сфери од општествениот живот со цел да се подигне неговиот квалитет.

Општината може логистички да ги поддржи организациите на жени, здруженија на граѓани и невладини организации кои работат во областа на родовата еднаквост, при организирањето на активностите со обезбедување просторни услови и медиумско промовирање на настаните преку веб-страницата и фан-страницата на Општината, весникот и сл.

Воедно, ова се однесува и на поединците кои претставуваат експерти од оваа област кои заедно со претходно наведените субјекти со својата активност и достигнувања во оваа област, придонесуваат за промоција и унапредување на родовиот концепт, а со тоа и на еднаквите можности на жените и мажите, заштитата од дискриминација и слично.

2. Корисници

Корисници на овие активности и проекти се пред сè жителите на Општина Аеродром, организации на жени, здруженија на граѓани и невладини организации кои работат во областа на еднаквите можности на жените и мажите, како и поединци кои претставуваат експерти од оваа област.

3. Активности

Координаторот за еднакви можности на жените и мажите од редот на општинската администрација е обврзан да одржува контакти, да пренесува информации и да соработува со Комисијата за еднакви можности (KEM) при Советот на Општината која ќе одржува состаноци согласно потребите во текот на работата.

Координаторот и Комисијата ќе соработуваат со организации на жени, здруженија на граѓани, невладини организации, како и со Министерството за труд и социјална политика, кои работат во областа на родовата еднаквост и заштитата од дискриминација, со цел да ги реализираат активностите предвидени со Програмата.

Комисијата за еднакви можности во соработка со Координаторот согласно Законот, заедно ќе ги разгледуваат сите предлози и иницијативи од страна на граѓаните и другите субјекти и ќе ги реализираат оние активности за кои ќе сметаат дека се значајни и корисни за Општината и за нејзините жители, со цел да се воспостават еднакви можности на жените и мажите во сите области од општествениот живот.

Општина Аеродром во рамки на своите можности и во соработка со организации на жени, здруженија на граѓани и поединци-експерти, може да организира јавни расправи и трибини за граѓаните на кои би се дискутирало за различни теми од областа на: законска регулатива и човекови права, работни односи и вработување, социјална заштита и семејство, здравствена заштита и осигурување, образование, пристап до добра и услуги, економски и сопственички односи, земјоделие и други, со кои ќе се промовира и унапреди родовата еднаквост.

Овие активности би се реализирале со цел да се одбележат значајни меѓународни денови поврзани со областа на родовата еднаквост, заштита од дискриминација, човекови права, превенција и слично.

Воедно, граѓаните би се едуцирале да станат посензитивни и да ги препознаваат различните видови на дискриминација со особен акцент на дискриминацијата врз основа на полот, како и за законските можности за поднесување претставки до релевантните институции во случаи на дискриминација по различни основи.

Покрај тоа, Општината освен организациска, може да обезбеди и техничка поддршка, печатење на флаери/постери, пишување на текстови во општинскиот весник, на веб-страницата, фан-страницата на Фејсбук и друго.

Согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите, Координаторот за еднакви можности на жените и мажите во Општината ќе води база на статистички податоци разделени според полот и истите ќе ги ажурира.

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (КЕМ) при Советот на Општина Аеродром ќе ги разгледува развојните планови и други акти и предлог-одлуките пред да бидат усвоени од Советот на Општината и за истите ќе доставува мислење и препораки, а воедно ќе учествува и во креирањето на стратешките документи за Општината согласно Законот.

Исто така во текот на 2016 година ќе продолжи со реализација регионалниот проект „Промовирање на родово одговорни политики во Југоисточна Европа, Фаза 2“ за кој Општината има потпишано Меморандум за разбирање со Телото на Обединети Нации за родова еднаквост и зајакнување на жените (UN Women). Целта на овој проект е воведување на родовата перспектива во локалните програми, нивно спроведување и следење преку примена на родово одговорно буџетирање како алатка, јакнење на капацитетите на општинската администрација и општинските совети за исполнување на зајакнувањето во согласност со Законот, подобрување во собирање на родово разделени податоци, унапредување на статусот на жените и мажите на локално ниво и известување за истото, овозможување механизмите за консултации и учество на граѓаните на локално ниво, еднакво да ги земат предвид потребите на жените и мажите, размена на искуства на државно и регионално ниво и учење од добрите практики од останатите европски градови.

Во 2016 година ќе продолжи со работа Центарот за ран детски развој „Слонче“ во ПОУ „Гоце Делчев“ – Долно Лисиче, кој беше отворен во септември 2014 година во соработка со Македонско женско лоби преку проектот „Програмата за менторирање“ и УНИЦЕФ кои го опремија просторот во рамките на нивната иницијатива „Првите 5 се најважни на свет“. Центарот работи во состав на ЈУДГ „Буба Мара“, а во него дневно престојуваат деца на возраст од 3 до 6 години и е од големо значење за овој дел на општината, бидејќи во Долно Лисиче не постои предучилишна установа за деца. Во Центарот децата ќе се социјализираат и ги ќе стекнат потребните знаења пред да тргнат во училиште, а воедно и мајките на овие деца ќе имаат повеќе слободно време да го посветат за сопствени потреби, барање работа и слично.

Општината е обврзана да достави Годишен извештај за активностите со собраните статистички податоци за изминатата година до Министерството за труд и социјална политика, до Државниот завод за статистика, како и да го објави на веб-страницата на Општината.

4. Носители

Сите предлози, иницијативи и активностите од Програмата за 2016 година, може да се спроведуваат од страна на Општина Аеродром, а преку соработка на Координаторот и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, односно со соработка на општинската администрација и Советот на Општината, согласно Законот за еднаквите можности на жените и мажите.

5. Извори на средства

Средствата за организирање и поддршка на активности за промовирање на родовиот концепт се предвидени во Буџетот на Општина Аеродром за 2016 година и тоа со следните потпрограми:

- Програма Е0 – Општинска администрација, потставка 425920 – Услуги за копирање и печатење – 10.000,00 денари;
- Програма Е0 – Општинска администрација, потставка 425990 – Други договорни услуги – 10.000,00 денари.

ПРЕДЛОГ-ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ЕДНАКВИТЕ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ ВО ОПШТИНА АЕРОДРОМ ЗА 2016 ГОДИНА

Општина Аеродром ја реализираше Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година, во рамките на своите можности и расположливите средства во Буџетот на Општината за 2016 година за конкретните намени, во соработка со различни здруженија на граѓани и невладини организации кои работат во областа на родовата еднаквост, а пред сè во соработка со организациите на жените кои се најактивни во оваа област.

Програмата се реализираше со цел да се промовира и унапреди родовата еднаквост, граѓаните да се информираат и едуцираат за своите права, да ја препознаат дискриминацијата и како да реагираат доколку се дискриминирани по основ на пол и други основи.

1. Општина Аеродром во текот на 2016 година продолжи со активности во три проекти од областа на еднаквите можности на жените и мажите, и тоа:

1.1. Програма за менторирање – Отворениот Центар за ран детски развој „Слонче“ во ПОУ „Гоце Делчев“ во Долно Лисиче продолжува со работа.
Од септември 2014 година во просториите на ПОУ „Гоце Делчев“ во Долно Лисиче почна со работа новиот Центар за ран детски развој – ЦРДР „Слонче“, кој работи во состав на ЈУДГ „Буба Мара“. Центарот е наменет за деца на возраст од 3 до 6 години од Долно Лисиче кои со ова имаат можност да посетуваат предучилишна програма, со цел да им се обезбеди правилен психо-физички и социо-емоционален развој. Центарот е отворен токму во Долно Лисиче, бидејќи во овој дел на Општината нема можност или потреба за отворање на градинка, поради што многу често децата се чувани во домашни услови од страна на роднините. Центарот претставува бесплатна можност за родителите, поради тоа што не плаќаат надоместок за престој и за потрошни материјали (боички, хартија, лепило итн.) за нивното дете да ја посетува оваа програма.

1.2. Телото на Обединети нации за родова еднаквост и зајакнување на жените (UN Women) ја вклучи Општина Аеродром како пилот-општина, во Регионалниот проект за „Промоција на Родово одговорни политики и буџети во југоисточна Европа“ (втора фаза), за што беше потпишан меморандум за разбирање помеѓу UN Women и Општина Аеродром.

Проектот се однесува на областа на вклучувањето на родовата перспектива во креирањето на локалните политики и буџети и има за цел да придонесе кон имплементација на националните и меѓународни обврски за остварување на родовата еднаквост. Општина Аеродром заедно со Министерството за труд и социјална политика, како и други девет општини учествуваше како проектен партнер и во периодот од 2013 заклучно со 2016 година, работеше на зајакнување на локалните механизми и капацитети за имплементација на локалните и национални стратешки документи во областа на родовата еднаквост и родово одговорното буџетирање.

Во врска со тоа, како и претходните години и во текот на 2016 година, беа извршени повеќе активности и анализи, кои ги спроведуваа експертски, истражувачки организации, кои беа ангажирани од страна на UN Women да ги спроведат анализите во десетте пилот-општини.

Во Општина Аеродром во период од неколку месеци беше изработена *Предлог-стратегија за унапредување на родовата еднаквост во Општина Аеродром (2017-2020)*. Во нејзината изработка беше вклучена експертка од Центарот за управување со промени (ЦУП), ангажирана од UN Women во рамките на проектот, претставници од општинската администрација од различни одделенија и членови на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Советот на Општината за што беа одржани повеќе работни состаноци.

Во рамките на истиот проект, беше спроведена една компонента преку Центарот за истражување и креирање политики, наречена „Чувар(к)и на јавно кесе“ со што беше извршена анализа на две годишни програми за работа во Општина Аеродром за 2015 и за 2016 година и тоа за *Програмата за локален економски развој на Општина Аеродром* и *Програмата за остварување на социјална и детска заштита во Општина Аеродром*. Анализите ги спроведоа експертки од организациите Национален Совет за родова рамноправност НСРР-СОЖМ и „Полио Плус“, кои ги анализираа наведените годишни програми од родов аспект и тоа во сите нивни буџетски ставки одделно.

Во рамките на анализите од страна на експертките, во Општината се одржаа неколку состаноци на кои присуствуваа лица од општинската администрација од различни одделенија, како и членови на КЕМ, а потоа беа презентирани завршните наоди, односно резултатите и препораките за понатамошните активности на Општината.

Како резултат на спроведените анализи, а со поддршка на UN Women, испечатени се два документи насловени *„Родово-буџетска анализа на програмата за локален економски развој на Општина Аеродром за 2016 година“* и *„Родово одговорно буџетирање за интеграција на лица со хендикеп во образованието во Општина Аеродром“*.

Во рамките на истиот проект на UN Women, беше спроведена анализа од страна на Центарот за истражување и креирање политики (ЦРПМ) насловена како *„Модели за учество на жените во процесите во донесување одлуки на локално ниво“* во која беше вклучена и Општина Аеродром. Целта беше да се развиваат протоколи за поефикасно користење на алатките за учество на граѓаните и развивање на интернет алатки за поттикнување на учество на жените. Во Општина Аеродром беше одреден период од неколку дена во месец септември 2016 година, кога беше организирано тестирање на он-лајн алатките Граѓански сервис центар (ГСЦ) како постоечка алатка преку која со години граѓаните контактираат со општинската администрација. Од страна на ЦРПМ беа дадени и препораки како да се развијат постоечките алатки со цел жените да бидат поактивни.

Во соработка со експертка ангажирана од UN Women, беше пополнет прашалник во врска со родово разделена статистика и проблемите на кои наидуваат координаторите при нивно прибирање. Потоа, статистичките податоци за Општина Аеродром разделени според полот беа систематизирани и прикажани во брошура во која се обработени и податоци кои беа дополнително добиени од различни извори.

На 22.09.2016 година беше одржана евалуација во врска со проектот финансиран од UN Women, на кој учествуваа координаторите и членови на КЕМ од вклучените општини во проектот. На работниот состанок беа согледани понатамошните потреби на општините и беа разгледувани можностите за планирање на други активности за следните години, откако овој проект ќе заврши.

1.3. Проект „Зајакнување на капацитетите на општинските службеници и на локални претставници за родово одговорно буџетирање“, кој ЗЕЛС го спроведува во соработка со UN Women – Тело на ОН за родова еднаквост и зајакнување на жените.

Општина Аеродром беше вклучена во проектот за потребите на кој, како и минатата година беше електронски пополнет Образец, со цел од страна на ЗЕЛС, на секои 6 месеци да се ажурира претходно изработената *Електронска платформата за родова еднаквост на локално ниво*. Податоците се однесуваат на родовата еднаквост, општинската администрација и членовите на Советот на Општината, како и на програмите кои се реализирале во текот на минатата година. На 31.10.2016 година ЗЕЛС организираше завршна конференција за овој проект на кој беа претставени резултатите од истиот и добрите практики од општините.

Во текот на 2016 година координаторот и една претставничка од Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (КЕМ) учествуваа на една работилница и една обука:

- 05.02.2016 година во Општина Центар – Работилница „Размена на добри практики за родовата еднаквост – искуства од Романија“ во рамките на ЕУ Твининг проектот „Поддршка за имплементација на родова еднаквост“, во организација на МТСП;
- 23-25.03.2016 година во хотел „Милениум Палас“ – Охрид – Обука за родова статистика – родови податоци и родови индикатори, во организација на UN Women.

2. Други реализирани активности во Општина Аеродром

2.1. Одбележување на значајни меѓународни денови и датуми, поврзани со областа на родовата еднаквост, заштита од дискриминација, човекови права, грижа за женското здравје и слично.

- А) Октомври е месец наречен „Розов Октомври“, бидејќи е посветен на кампањата за подигнување на свеста на жените за борба против ракот на дојка и на истакнување на превенцијата и раното откривање на болестите кај женската популација, бидејќи во раниот стадиум овие болести можат успешно да се излечат. Освен тоа, 18-ти октомври е Светски ден на полесно справување со менопаузата, а 20-ти октомври е Светски ден на остеопорозата. Со редовни прегледи, рекреација, соодветна терапија и исхрана, жените можат да го подобрат квалитетот на својот живот.
- Б) Општината се приклучи и кон кампањата на Обединети нации „Обој го светот во портокалово за 16 дена“, а мотото на кампањата за оваа година е „Вклучи се. Исклучи го насилството“. Целта е да се носи облека во портокалова боја, со цел да се одбележи Светскиот ден за борба против насилство врз жените – 25-ти Ноември, бидејќи секое развивање на свесноста за одреден проблем е

првиот чекор кон негово искоренување. Кампањата траеше сè до 10-ти декември – Ден на човековите права.

В) 8-ми Март – Ден на жената, кога и во основните училишта и градинките се организираат низа активности:

- работилница со фокус на женското здравје и грижата за него како најзначајно нешто за мајката како столб на семејството и растењето на децата;
- трибина во соработка со родител-нутриционист, наменета за вработените на тема „Исхраната како превенција од малигни заболувања“, кои се стекнаа со корисни информации со посебен осврт за грижата за женското здравје;
- во Спортскиот центар „Ново Лисиче“ се одржа хуманитарен час по аеробик на кој жените кои вежбаа покажаа грижа за сопственото здравје, а со средствата што беа собрани уште еднаш ја покажаа хуманоста на дело;
- хуманитарен базар и низа хуманитарни активности на ниво на паралелки со изработки од ученици, родители и наставници;
- во Општината се одржа хуманитарна продажна изложба на рачни изработки, различни украси и предмети, изработени од претставници на здружението на граѓани „Содем“, а беа собрани донации од хуманите граѓани, кои им дадоа поддршка на лицата со интелектуална попреченост.

Овие датуми беа одбележени и со пишување написи на веб-страницата и во општинскиот весник.

2.2. Општината логистички поддржа здруженија на граѓани и невладини организации кои имаат допирни точки со родовата еднаквост и заштитата од дискриминација, при организирањето на активностите со обезбедување просторни услови и медиумско промовирање на настаните преку веб-страницата и фан-страницата на Општината, весникот и сл.

А) Општината го промовираше и го поддржа проектот на УСАИД за заштита на човековите права и слободи, имплементиран од Македонско здружение на млади правници, со што беше промовирана бесплатната телефонска линија на која сите граѓани можат да добијат бесплатни правни совети од страна на тим на адвокати, односно се олеснува пристапот до правда за граѓаните-жртви кои се најчесто од женскиот пол.

Б) Во просториите на Општината се одржаа неколку промотивни настани за проектот „Интегрирање на етничките малцинства на пазарот на трудот преку поттикнување на нивниот потенцијал за вработување“, финансиран од Европската унија. Настанот беше наменет за сите млади луѓе и особено за жените (студенти и невработени), претставниците на приватниот сектор и компаниите, кои се потенцијални работодавачи. Главна цел на проектот е да им помогне на младите луѓе и жените преку зголемување на нивната конкурентност на пазарот на трудот и капацитетите за вработување и самовработување, со цел формирање нови бизниси, како и создавање движечка сила, која ќе овозможи континуирано градење на капацитетите и поддршка на професионалниот развој. Проектот го имплементираат Фондација за претприемачки сервис за млади. Исто така, се одржа и промотивен настан за инвестирање во себе, со презентација на програма со обуки за вработување и само-вработување, за обуки за почнување сопствен бизнис, ИТ-курсеви, курсеви по англиски јазик, работни практики во повеќе компании, креативни работилници и менторски сесии, онлајн курсеви за развој на вештини и сл.

- В) Повик до лица со попреченост за учество во обуки, наменети за 120 лица со кои ќе поттикнат нивно активно вклучување на отворениот пазар на трудот во организација на Отворете ги прозорците и здружението Конект. Обуката е наменета за стекнување „меки“ вештини, како пишување CV, мотивациско писмо и подобрување на комуникациските вештини. Целта на проектот е да поттикне активно вклучување на лицата со попреченост на отворениот пазар на трудот, да се промовираат позитивни примери кои ги надминале бариерите во образованието и вработувањето и постигнале да се вработат на продуктивни работни места.
- Г) Отворен Центар за сензорна терапија „Во мојот свет“ за лицата со аутистичен спектар на нарушувања, под покровителство на Општина Аеродром, сопругата на претседателот на Република Македонија, Маја Иванова и Амбасадата на Бугарија во Скопје, а Центарот го води Здружението на граѓани за третман на лицата со Аутизам, АДХД и Аспергеров синдром „Во мојот свет“. Со отворање на овој центар, олеснета е грижата на родителите, а особено грижата на мајките за своите деца.
- Д) Промоција на прирачник за унапредување на социјалната заштита на самохраните родители и на децата од еднородителски семејства „Локално, но гласно“, проект поддржан од Европската унија. Прирачникот има за цел да ја подигне свесноста, да информира и да образува, со препораки за унапредување на социјалната заштита на самохраните родители, пред се на жените и на децата од еднородителски семејства. Проектот „Локално, но гласно“ е спроведен од Здружението на социјални работници на Град Скопје и Ресурсниот центар за самохрани родители „МИНУС И ПЛУС“ – Скопје, во соработка со стручните соработници од Министерството за труд и социјална политика, Општина Аеродром и други општини, училиштата и градинките во Скопје, како и самохрани родители од територијата на Скопје, кои се најчесто од женскиот пол.
- Ѓ) Во ЈУДГ „Буба Мара“ во сите четири објекти се реализираше работилница на тема „Препознај го насилството!“ во која учествуваа деца од воспитните групи на возраст од 5 до 6 години. Активностите на работилницата се одвиваа во неколку фази, од понудените фотографии децата препознаваа насилно однесување, потоа следеше разговор, за на крај ликовно да се изразат и да кажат „Стоп на насилното однесување врз децата“. Целта на работилницата е препознавање на насилството врз децата во дадена ситуација. Спроведената работилница е во рамките на областа за промени на развојниот план на детската градинка „Заштита на децата од насилство“. Работилници за препознавање и превенција на насилството се мошне значајни уште од најрана возраст, бидејќи најголем број од жртвите на насилството во текот на животот се припадничките од женскиот пол.
- Е) Децата од градинката „Срничка“, учеа за различностите и за мултикултурализмот под мотото „Сите сме различни, а сепак исти“ преку учество во низа активности за подобро запознавање на себеси и за осознавање на светот во кој живеат, во рамки на проектот „Воведување почит кон различностите и мултикултурализмот во раниот детски развој“. Преку драматизации, креативни игри и психолошки работилници, децата се учеа на меѓусебно прифаќање, без страв и сомнежи за оние кои се поинакви од нив. Овие активности имаат за цел да ги прошируваат детските видови, да им

овозможат на децата да создаваат сопствен поглед на светот, отворен кон нешто ново и поинакво, што претставува спречување на дискриминацијата.

- 2.3. Отворање на две нови детски градинки, едната „Лавче“, во близина на ООУ „Гоце Делчев“ во Горно Лисиче, во состав на ЈУДГ „Буба Мара“, а втората во рамките на клонот „Чекорче“, во состав на ЈДГОА „Срничка“. Општината во иднина планира реконструкции и доградби на постојните детски градинки на нејзината територија, на оние локации каде што просторните и другите услови тоа го дозволуваат, со што се очекува да се задоволи потребата од поголем капацитет за згрижување на децата. Потребата за проширување на капацитетите на градинките е реална со оглед на големиот број нови станбени згради во Општината, со што се зголемува и бројот на децата, а со згрижување на децата во градинките, мајките би можеле да се посветат на сопственото образование, барање работа или пак започнување на сопствен бизнис.
- 2.4. Општината во основните училишта реализираше проект „Унапредување на воспитно-образовниот процес и секојдневната грижа на децата со пречки во развојот во училиштата“, во соработка со Агенцијата за вработување и УНДП. Во проектот беа вклучени 8 стручни лица со професија дефектолог, психолог и педагог, кои беа ангажирани за помош на деца со инвалидитет. Целите на овој проект се да ја подобри грижата за децата со попреченост за нивна уште поголема инклузија во образовниот процес и непречено одвивање на сите образовни активности во училиштата и градинките на територијата на Општина Аеродром и др. Ангажираните лица беа задолжени за следење на учениците со пречки во развојот, на кои им е потребна дополнителна стручна помош за успешно адаптирање и ресоцијализација преку најразлични вежби и индивидуална работа. Со овој проект, во голема мерка им е олеснета грижата на родителите, особено на мајките за своите деца, кои најчесто ја следеа наставата заедно со децата и не беа во можност да се посветат на сопствена работа, барање работа, образование и сл.
- 2.5. Општината како и претходните години и во текот на 2016 година, посвети внимание на женското претприемништво и стимулирање на жените да започнат сопствен бизнис. Преку Одделението за локален економски развој (ЛЕР) е изработен веб-портал за поддршка на бизнис-секторот (<http://mspaerodrom.mk>), на кој фирмите и невладините организации на нејзина територија можат бесплатно да се промовираат и да добиваат сервисни информации. Преку порталот, фирмите можат да ги промовираат своите производи, брендови, акции, вработени во фирмите или успешни приказни, а Општината преку овој портал вршеше дневна промоција на фирмите, кои егзистираат на нејзината територија. Фирмите што сакаат да обезбедат бесплатна реклама треба да се регистрираат на порталот, да ги контактираат лицата одредени за соработка и да обезбедат материјал. Општината попотпиша Меморандум за соработка со Мит Универзитетот, со цел на фирмите и невладините организации да им се обезбедат бесплатни експертски совети од компетентни лица вработени на овој универзитет.

- 2.6. Општина Аеродром преку Одделението за локален економски развој изработи Стратегија за рурален развој за Долно и Горно Лисиче 2016 – 2021, во која е ставен посебен акцент на подобрување на квалитетот на животот на руралното население, зголемување на приходите, како и создавање нови можности за вработување. Во изработката на стратегијата беа вклучени вработени лица во општинската администрација од различни одделенија, координаторот за еднакви можности на жените и мажите и др.
- 2.7. Бесплатна утринска јога во природа и бесплатни Зумба фитнес часови беа одржувани и во текот на 2016 година со цел да се поттикнат жените повеќе да се рекреираат и да се занимаваат со спорт. Јогата се одвиваше во некој од парковите во Општина Аеродром со јога клубот „Тара“, додека Зумба фитнес часовите беа организирани во соработка со фитнес клубот „Фит уан“ на отворено во близина на Спортскиот центар „Ново Лисиче“.
- 2.8. Спортскиот центар „Ново Лисиче“ доби модерна фитнес опрема која внесе нови содржини во Фитнес центарот и овозможи значително да се подобрат условите за спортување во овој спортско-рекреативен објект. Новата опрема содржи 14 справи за кардио и фитнес вежби и е од особено значење, бидејќи овој центар е наменет само за женската популација која за мал паричен надомест, може да вежба под постојан надзор на фитнес инструктор.
- 2.9. Објавување написи на официјалната веб-страница на Општината и во општинскиот весник со цел преку промовирање на Законот за еднакви можности на жените и мажите, граѓаните да се информираат и запознаат со своите законски права, како и да се запознаат со активностите кои се одвиваат во општината.
- 2.10. Координаторот за еднакви можности на жените и мажите постојано комуницираше со одговорните лица во Министерството за труд и социјална политика, здруженија на граѓани и жени, невладини организации, особено со UN Women и со експертските организации во рамките на наведените проекти, како и со Комисијата за еднакви можности (КЕМ), која одржа неколку состаноци согласно потребите.
- 2.11. Координаторот и членовите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите учествуваа на повеќе обуки, јавни трибини, дебати, конференции, седници на КЕМ во Собранието на РМ и слично, на кои се здобија со информации и знаења во областа на родовата еднаквост.
- 2.12. Координаторот за еднакви можности на жените и мажите води база на статистички податоци за Општината, разделени според полот и истите на крајот на годината ги ажурира.

Врз основа на член 50, став 1, точка 3 од Законот за локална самоуправа ("Службен весник на РМ" број 05/02) и член 52 став 1 од Статутот на Општина („Службен гласник на Општина Аеродром“ број 20/2012, 21/2014, 23/2014), Градоначалникот на Општина Аеродром, донесе

РЕШЕНИЕ

за објавување на Заклучок за усвојување на извештај за реализирани активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година

Се објавува Заклучок за усвојување на извештај за реализирани активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година, донесен на шеесет и четвртата седница одржана на ден 13.03.2017 година.

Број 08-1808/1
14 март 2017 година
Скопје

Градоначалник
Ивица Коневски с.р.

Врз основа на член 36 од Законот за локална самоуправа ("Службен весник на РМ" број 05/02) и член 66 од Статутот на Општина Аеродром – пречистен текст („Службен гласник на Општина Аеродром“ број 20/2012, 21/2014, 23/2014), Советот на Општина Аеродром на 64-та седница, одржана на ден 13.03.2016 година, донесе

ЗАКЛУЧОК

за усвојување на извештај за реализирани активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година

1. Се усвојува Извештај за реализирани активности од областа еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2016 година

2. Овој заклучок влегува во сила со денот на објавување во "Службен гласник на Општина Аеродром".

Број 09-107/7
14 март 2017 година
Скопје

Претседател на Совет
на Општина Аеродром
Виктор Камилоски с.р

31-03-2016 20
ОПШТИНА АЕРОДРОМ

ОПШТИНА АЕРОДРОМ ISO 9001:2008

МКД
СЕРТИФИКАТ
МКД EN ISO 9001:2009

ЗАПИСНИК

од седница на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, одржана на
ден 31.03.2016 година, со почеток во 13:00 часот

Присутни:

ПРЕТСЕДАТЕЛ: Сања Петровска

ЧЛЕНОВИ: Бошко Стојкоски
Мелина Голубовска
Даниела Николова - отсутен
Саша Гајиќ - отсутен

Присутен е и претставник на општинската администрација - координаторот за
еднакви можности при Општина Аеродром Јелена Пејановиќ.

Дневен ред

1. Усвојување на Годишен извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности за жените и мажите, Образец од МТСП.

Дневниот ред е едногласно усвоен.

По однос на Образецот на Годишниот извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности за жените и мажите, присутните го разгледаа и добија детални појаснувања и одговори на поставените прашања од страна на координаторот за еднакви можности при Општина Аеродром Јелена Пејановиќ.

Потоа Комисијата едногласно го усвои Годишниот извештај на единиците на локалната самоуправа за напредокот на состојбата со еднаквите можности за жените и мажите, Образец од МТСП.

Седницата на комисијата заврши во 13:30.

Претседател
Сања Петровска

ЗАПИСНИК

од седница на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, одржана на
ден 03.11.2016 година, со почеток во 15:45 часот

Присутни:

ПРЕТСЕДАТЕЛ: Сања Петровска

ЧЛЕНОВИ: Бошко Стојкоски
Мелина Голубовска
Даниела Николова - отсутна
Саша Гајиќ - отсутен

Дневен ред

Присутни се двајца претставници на Полио Плус и координаторот за еднакви можности при Општина Аеродром

1. Средба по однос на поднесено барање од Полио Плус број 09-408/1 од 03.10.2016 година.

Дневниот ред е едногласно усвоен.

По однос на точката на дневен ред, присутните претставници од Полио Плус говореа за проктот кој го спроведуваат, за зголемување на свеста и условите по однос на лицата со хедикеп, како и за подобрување на локалниот дијалог за родова еднаквост преку зајакнување на локалните политики и процеси при изработка на буџетите вклучувајќи и родова перспектива со меинстриминг на прашањето за хендикеп.

Комисијата едногласно усвои Заклучок - понатамошните активности околу реализација на проектите на Полио Плус да ги врши координаторот за еднакви можности при Општина Аеродром и стручната служба. Исто така, Стратегијата за родова еднаквост да се проследи до Полио Плус со цел да се дополни со активности и проекти ставајќи акцент на потребите на лицата со инвалидитет.

Седницата на комисијата заврши во 16:00.

Претседател
Сања Петровска

CG - 530/3
06.12.16
СКОПЈЕ

ЗАПИСНИК

од седница на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, одржана на
ден 06.12.2016 година, со почеток во 15:45 часот

Присутни:

ПРЕТСЕДАТЕЛ: Сања Петровска

ЧЛЕНОВИ: Бошко Стојкоски
Мелина Голубовска
Даниела Николова - отсутна
Саша Гајиќ - отсутен

Дневен ред

1. Предлог - Програма за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2017 година.

По однос на Програмата реферираше присутниот претставник од општинската администрација даде одговор и објаснување по однос на поставените прашања.

Комисијата едногласно донесе заклучок со кој ја усвојува Предлог – Програмата за активности од областа на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром за 2017 година и предлага на Советот да ја усвои истата.

Седницата на комисијата заврши во 16:00.

Претседател
Сања Петровска